

12 resnic o rabi energije

Izvečki iz Strokovne interpretacije rezultatov
raziskave REUS 2010

Institut »Jožef Stefan« - Center za energetska učinkovitost

1 Kaj je glavni motivator za učinkovito ravnanje z energijo v gospodinjstvih?

Glavni motivator za učinkovito ravnanje z energijo je za skoraj dve tretjini (65 %) gospodinjstev prihranek denarja in varovanje okolja v enaki meri. Slaba tretjina (31 %) se je opredelila za prihranek denarja. Pri električni energije je glavni motivator zmanjšanje stroškov.

2 Kakšen je odnos do učinkovite rabe energije?

Velika večina (83 %) gospodinjstev ima pozitiven deklarativni odnos do učinkovite rabe energije, v praksi pa jih učinkovito rabi energijo znatno manj (28 %).

V EU25 je razlika med deklarativnim in dejanskim odnosom do učinkovite rabe energije manjša kot v Sloveniji.

3 Kako energijsko učinkovite so enodružinske in večstanovanjske stavbe?

V Sloveniji prevladujejo energijsko neučinkovite stavbe.

60 % enodružinskih in 72 % večstanovanjskih stavb sodi po debelini izolacije fasade med energijsko neučinkovite.

Okna z energijsko varčno zasteklitvijo predstavljajo 16 % vseh oken.

4 Kako uravnavamo temperaturo v stanovanju in prezračujemo?

Povprečna temperatura zraka v stanovanjih je podnevi dobrih 21°C, kar je rahlo višje od priporočene, ponoči pa je skladno s priporočili nižja za dobri 2°C.

Stanovanja se večinoma prezračujejo z odprtjem oken na stežaj, vendar so v kar 30 %¹ stanovanj okna odprta več kot 10 min.

5 Ali smo pri ogrevanju stanovanja in pripravi tople vode učinkoviti?

V Sloveniji prevladujejo v centralnem ogrevanju standardni manj učinkoviti kotli med viri energije pa kurilno olje in les.

V enodružinskih stavbah se za ogrevanje uporabljajo predvsem centralni sistemi ogrevanja, kjer močno prevladujejo standardni kotli na kurilno olje ali les. V večstanovanjskih stavbah prav tako prevladuje delež centralnih, kjer sta glavna vira energije kurilno olje in zemeljski plin, daljinski sistemi predstavljajo tretjino sistemov.

Obnovljivi viri energije se v kotlih za centralno ogrevanje kot glavni vir uporabljajo v 36 % stavb, v 20 % stavb so edini vir.

Ljudje se redko odločajo za menjavo vira energije.

Topla voda se večinoma pripravlja v sistemih za centralno ogrevanje v veliko primerih pa tudi lokalno z grelniki vode, kar je neučinkovito.

---

¹ 30 % stanovanj, ki zračijo z odpiranjem oken na stežaj.

6 Ali smo pri hlajenju stanovanja učinkoviti?

Klimatsko napravo ima 16 % gospodinjstev. Dobrih 30 % uporabnikov jo vklopi pri zunanji temperaturi nižji od 28°C, 30 % pa jih vzdržuje notranjo temperaturo do 22°C.

Gospodinjstva, ki imajo klimatsko napravo so se samo v 42 % strinjala s trditvijo, da je le-ta zelo velik porabnik energije.

O novi klimatski napravi razmišlja 6 % gospodinjstev.

7 Kako trošimo električno energijo?

Gospodinjstva imajo še veliko potenciala za zmanjšanje porabe električne energije.

Povprečno gospodinjstvo na leto porabi 4.100 kWh električne energije, največ za hlajenje živil, sledi priprava tople vode. Povprečno stanovanje v enodružinski stavbi porabi za dobrih 1.300 kWh več kot povprečno stanovanje v večstanovanjski stavbi.

Energijsko učinkovito gospodinjstvo bi porabilo vsaj 900 kWh električne energije na leto manj.

8 Ali smo učinkoviti pri razsvetljavi?

V Slovenskih gospodinjstvih že prevladujejo sijalke nad navadnimi žarnicami. Kljub temu pa bi bila lahko pri razsvetljavi še bolj učinkovita.

Povprečno število sijalk oz. žarnic na stanovanje je v enodružinskih stavbah 18, v večstanovanjskih pa 13.

Med vrstami sijalk oz. žarnic prevladujeta kompaktna fluorescenčna sijalka (»t.i. varčna«) in navadna žarnica.

Kar dobra petina gospodinjstev ugasne luč ob zapuščanju prostora le včasih, 1 % pa nikoli.

9 V kolikšni meri smo učinkoviti pri rabi gospodinjskih aparatov?

Tri četrtine gospodinjstev ravna učinkovito z gospodinjskimi aparati.

Štedilnik, hladilnik, pralni ali pralno sušilni stroj in pečico imajo skoraj vsa gospodinjstva. Zamrzovalno napravo ima 65 %, pomivalni stroj 52 % in sušilni ali pralno sušilni stroj 28 % gospodinjstev.

Energijsko učinkovito kuhalno ploščo ima 6 % gospodinjstev, 4 % pa za kuhanje uporabljajo les. Pri hladilnih in zamrzovalnih napravah prevladujejo aparati razreda A, A+ in A++, pri pralnih, sušilnih in pomivalnih strojih, pa so bili odgovori gospodinjstev preveč optimistični glede energijskega razreda, saj deleži močno odstopajo od podatkov o prodanih aparatih.

Pri ravnanju z aparati pa se še kaže potencial znižanja porabe električne energije, saj npr. pri kuhanju pokrovke ne uporablja 17 % gospodinjstev, električne kuhalne plošče predčasno ne ugaša 38 %, perilo pri maksimalni temperaturi pere 26 %, za sušenje perila tudi poleti uporablja sušilni stroj 14% gospodinjstev itd.

10 V kolikšni meri smo učinkoviti pri rabi avdio-vizualnih aparatov in računalnikov?

Ob računalnikih, med katerimi prevladujejo namizni z LCD zaslone, in televizorjih, od katerih je še vedno 2/3 katodnih, presedimo v gospodinjstvih v povprečju skoraj 9 ur na dan.

Več kot desetina (13 %) gospodinjstev računalnikov in televizorjev ne ugaša, ko jih ne potrebuje.

Računalnik ima 73 %, televizijo pa 98 % gospodinjstev

Kjer imajo računalnik, je povprečno število računalnikov na gospodinjstvo 1,7, od tega je 57 % namiznih računalnikov. Pri namiznih računalnikih jih ima 77 % LCD zaslone.

Kjer imajo televizijo znaša povprečno število televizij na gospodinjstvo 1,5, od tega jih je 66 % katodnih.

5 % gospodinjstev ima računalnik prižgan 24 ur na dan. 10 oz. 12 ur ima prižgan računalnik 5 oz. 3 % gospodinjstev.

Povprečni čas uporabe televizije je skoraj 4 ure na dan. 3 oz. 2 % ima televizijo prižgano 10 oz. 12 ur.

11 Ali smo učinkoviti pri prevozu?

Avto je najmanj učinkovito prevozno sredstvo, slovenska gospodinjstva pa ga najpogosteje uporabljajo.

6 od sedmih gospodinjstev ima avto, malo manj kot polovica več kot enega. Na leto z njim naredijo 14.000 km. V povprečju avto porabi slabih 7 l/100km.

O nakupu novega avtomobila razmišlja 7 % gospodinjstev. Pripravljenost za nakup električnega avtomobila z dosegom 300 km je izrazilo 12 % gospodinjstev, pripravljenosti za vgradnjo avtoplinskega sistema pa praktično ni.

Med različnimi vrstami prevoza je avto najpogostejša izbira za vse vrste prevoza.

12 Zakaj Slovenci ne uporabljamo javnega prevoza v večji meri?

Glavna razloga za neuporabo javnega cestnega prometa sta slaba dostopnost ter nekonkurenčnost osebnim avtomobilom.